

EL PRESIDENT IRLA institueix el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat

Pel bon Camí

DECIDIDAMENT, la vida política catalana segueix pel bon camí. A primers de gener es constituïa a París Solidaritat Catalana; a darrers del mateix mes el President Irla crea el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat. Dos tets de cabdal importància per a la nostra terra que parlen llarg i clar de com els catalans entenem afrontar l'etapa que ha d'iniciar-se ben aviat. La nostra política té un to de solvència i de seriositat que — repetim-ho una vegada, encara — volàriem veure seguir per tothom. És que la gran massa dels catalans rent abstractio d'lb que podria dviar-nos hem preuixit coincidir en alto — que en definitiva és l'essencial — que ens uneix. I, sobretot, lluny de creacions artificioses que mai no compten amb altra adhesio que la dels qui les creen, hem sapigit restar íuels a les nostres institucions en la persona del President Irla que representa la continuïtat de l'obra de Francesc Macia i Lluís Companys.

Tots sabem com la tasca de Josep Irla és — i serà — àrdua i delicada i per cap això de nosaltres li regatejara la confiança. Si darrera la seva persona no hi hagués una pura i brillant executoria de quaranta anys de lluites polítiques, si no existís el prestigi d'una actuació continuada que ha anat des del Municipi a la Presidència passant per les antigues Diputacions Provincials, per la Mancomunitat, per la Comissaria de la Generalitat a Girona, per alts càrrecs polítics a Catalunya i a la República, per a nosaltres n'hi hauria prou amb la dignitat i el tacte amb què el President està actuant. No recordeu, enmig del destí i la cridoria, la seva crida del mes d'octubre de l'any passat, breu i ponderada, però plena de patriotisme i de sentit polític? Aquelles mots a tots els catalans «que mantenen la dignitat d'homes i de patriotes», ja clarificaven l'ambient en una hora en què tot era aiguabarreig. I, de llavors ençà, el President, ha anat actuant i en tota la seva gestió, ja fos prop de catalans, d'espanyols i de francesos, no s'ha mogut de la línia de conducta que s'ha via fermament traçat.

Avui, després d'un àmarg període de consultes que han permès conèixer i aclarir qui sap les posicions, Josep Irla, institueix el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat. L'organisme té un caràcter de treball ben definit i assessorarà avui el President de Catalunya i prepararà la tasca per a demà. És a dir: trencant amb la improvisació i, davant el nombre i el volum dels problemes que amb la reinstauració de les llibertats a la nostra terra es plantejaran, des d'ara s'estudien i s'estructura les solucions per a quan arribi l'hora oportuna. Mes que jugar a Govern, el President ha preferit crear un òrgan que faciliti i aplani la tasca del que realment exercirà aquestes funcions en el territori de Catalunya. Més que una declaració llampant, el President ha volgut aprofundir aquest càire de seriositat i de solvència que ha de tenir la política catalana. Més que una fraseologia efectista, el President aboca els homes davant tota la nostra tragèdia i els demana mesures concretes per a resoldre-la. I per aquesta missió, Josep Irla ha cridat un excel·lent equip de ponents i, sobretot, ha sapigit assignar a cada un d'ells la tasca que li escua. Presidits per un gran patriota, Antoni Rovira i Virgili, que tant ha treballat aquest darrers mesos per a què el Consell Assessor esdevingués una realitat, aquests homes, enmig dels quals hi trobem figures ben prestigioses de la intel·lectualitat i de la política catalana, treballaran amb delítes entusiasme a la tasca que els hi ha estat assignada. A cap d'ells no deu amagar-se la gravetat i la complexitat dels problemes, com no s'amaga a cap català que, per damunt del xirisme, pensi seriosament en el futur polític de la nostra terra.

Aquesta línia ferma que segueix la política catalana cal que sigui mantinguda amb voluntat i energia. Cal que els catalans, avui més que mai, siguem dignes de les nostres llibertats. Solidaritat Catalana, el Consell Assessor, palesen aquesta voluntat de presència de la nostra política en tots els problemes que ens afecten. Seguim pel bon camí i continuem fent costat al President, que la victòria serà nostra!

A. Rovira i Virgili n'és designat President

Nota del Senyor Rovira i Virgili

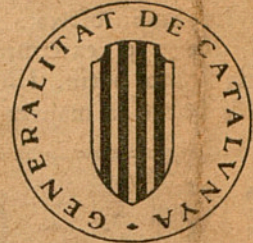
Al cap d'alguns mesos de consultes i converses, ha quedat constituït el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat, el qual començarà a actuar dintre de pocs dies. Si les gestions han estat llargues, el resultat obtingut és satisfactori. L'essencial, en aquest cas, no era fer les coses de pressa, sinó fer-les bé. Calia donar al Consell el valor tècnic de les persones designades i alhora el gran valor moral d'una col·laboració estreta entre homes pertanyents a diverses tendències nacionals, segons l'orientació senyalada pel President Irla en el seu missatge al poble català.

El Consell té l'estructura d'un conjunt de Comissions tècniques dirigides pels Ponents respectius i relligades per un President. Nomenats ja els Ponents de les Comissions, ara es procedeix ràpidament a completar-les amb els Vocals, i tots plegats ens posarem de seguida a la feina. Es tracta d'estudiar i proposar les primeres mesures que haurà de prendre el futur Govern de Catalunya, fins que el nou Parlament es reunixi.

Creo que amb això establim en la política catalana un mètode de preparació i de labor coherent, que pot ésser molt fructuós. Catalunya en pot treure més profit que de les agitacions passionals i de les vanes oridories.

El Consell Assessor no ha de barrejar-se en les qüestions promogudes entre partits o grups, ni en els problemes de la política general. El seu objectiu són els problemes concrets i immediats.

Resto molt agraït al President Irla per la prova de confiança que m'ha donat en designar-me per a la presidència del nou organisme. Ho resto així mateix a tots els amics i companys que m'han ajudat en aquesta empresa que de bon començament es presentava àrdua; el meu agraïment va, no sols als qui han acceptat un lloc dins el Consell, sinó també als qui, com el senyor Josep Tarradellas, no han pogut acceptar-lo per motius pu-

rament personals, però han fet constar llur conformitat amb la creació de l'organisme i amb el programa que ha de realitzar.

Si alguns partits i organitzacions no tenen avui dins el Consell la participació que ben cordialment els he ofert, és perquè no han donat encara la resposta definitiva, o perquè l'han feta dependre de qüestions que jo no puc resoldre; conservo, però, l'esperança d'obtenir aviat llur concurs. Ja saben que les portes del Consell són obertes.

El Consell Assessor és ja una realitat. Si jo volgués refinar-lo breument, diria: és un òrgan d'unitat catalana en el treball concret.

Montpeller, 22 de desembre del 1944.
El President de Catalunya,
Josep IRLA

QUE ESPERA FRANCO ?

En 1942, el "Caudillo" afirmà solemniament: « Si el camino de Berlin quedara abierto, Espana no mandaria al frente del Este unos miles de soldados, sino un millon de hombres ». Si no va depressa, ens sembla que no hi serà a temps.

Constitucio del Consell Assessor

Per la meua declaració del 22 de desembre del 1944, vaig decidir que fos constituït el Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat i vaig nomenar President el senyor Antoni Rovira i Virgili, el qual, amb aquest caràcter, havia de determinar l'estructura i la composició de l'organisme.

Havent-me presentat el senyor Rovira i Virgili el reglament orgànic i la llista dels Ponents que han de dirigir les Comissions respectives, hi dono la meua aprovació i declaro constituït el Consell.

Montpeller, 30 de gener del 1945.

El President de Catalunya
Josep IRLA

Reglament orgànic del Consell assessor de la Presidència de la Generalitat

I
Amb el nom de Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat queda constituït un organisme encarregat d'assessorar el President de Catalunya i de preparar l'obra de la restauració legal de l'autonomia catalana.

II
El Consell està integrat per un President i per diverses Comissions tècniques, compostes d'un Ponent, tres o més vocals i el nombre d'Adjunts que calgui.

III
Les Comissions s'ocuparan de les següents matèries:
Cultura, Qüestions estatutàries, Problemes polítics, Justícia, Qüestions agràries, Dret Civils, Economia, Finances, Treball, Governació, Qüestions municipals, Qüestions relatives als funcionaris.

IV
La designació de les Comissions serà feta de manera que el Ponent i la majoria dels Vocals resideixin en una mateixa població o en poblacions properes, a fi que puguin reunir-se amb facilitat i continuïtat. Els membres de les Comissions als quals sigui desaviament de fer el viatge per a assistir a les reunions, seran tinguts al corrent del curs dels treballs i hi podran contribuir tothora amb llurs propostes,

V
Cada Comissió treballarà independentment, presidida pel Ponent respectiu o, en absència d'aquest, pel Vocal de més edat entre els presents.

VI
Els membres d'una Comissió que s'interessin especialment per temes senyalats a una altra Comissió, podran intervenir també en els treballs d'aquesta, sense vot.

VII
Després que les qüestions sotmeses a una Comissió hagin estat suficientment estudiades i debatudes, el Ponent redactarà el report general on constarà el dictamen col·lectivament elaborat. En el cas que no hi hagi acord unànime, el dictamen de la majoria anirà acompanyat del vot o dels vots particulars.

VIII
El Consell contestarà les consultes que el President de la Generalitat li faci sobre l'exercici de les facultats presidencials i sobre qüestions d'interès per a Catalunya.

IX
En constituïr-se el Govern de Catalunya dins el territori de la Generalitat, el Consell quedarà dissolt.

Concepte de la Crítica

per J. M. LLADO-FIGUERES

Una de les virtuts de la democràcia és la d'establir entre opinió i govern una profunda harmonia de conceptes i de punts de vista. Diàleg permanent entre l'una i l'altre, batalla d'idees, lluita de principis, joc de partits, reclamen com a indispensable atmosfera de la llibertat.

Sense llibertat de pensament, sense dret a la crítica hom no pot parlar d'institucions democràtiques ni de drets populars efectius. Si la supressió de la democràcia entranya la de les llibertats, la supressió d'una llibertat representa una mica menys de democràcia. Un poder fonamentalment damunt del dret i de la lògica no tem d'ésser discutit, sinó que ho desitja, car, si d'una banda, amb la controvèrsia i la lliure contratació de les idees aquestes es prestigien i s'adapten, per l'altra, l'acció del dirigent, adquireix, pel fet d'ésser sotmesa a la crítica, un major grau de responsabilitat i de perfecció.

Es tanmateix cert que la democràcia és un règim difícil, però no és menys cert que presenta unes virtuts més altes. El primer que fan les dictadures, que presumeixen d'expeditives i de dinàmiques, és suprimir la llibertat d'expressar el pensament. Cessa el diàleg i s'enceta el monòleg; una veu s'imposa a totes; i la premsa i la tribuna son sotmeses a la censura, i així — diu Cavour — qualsevol imbècil es capaç de governar.

La crítica és sinònim de civilització i de progrés, i només els pobles gregaris poden passar-s'en. Ha de posar-se necessàriament i constantment en funció per a destruir el que no té raó d'ésser, per a consolidar el que mereix subsistir, per a millorar el que mereix una reforma. Això vol dir, doncs, que la crítica ha d'ésser presidida per una voluntat de millora, i perquè aquesta voluntat existeixi cal que hi hagi en els homes una capacitat d'estimació per als seus semblants, per a les idees i per a les coses. Estimar els fills és corregir-los. Quan Cassius diu a Brutus: «Vos no m'estimeu gaire», Brutus respon: «Allo que jo no estimo són les vostres faltes».

(Segueix a la 2ª pagina)

Perspectives Econòmiques a casa nostra

DE cara a situacions difícils i embrollades a les quals forçosament cal enfrontar-se, la pitjor de les actituds és la d'amagar el cap sota l'ala. L'abstractesa, la «réverie», la fraseologia fàcil, l'aiguabarreig de tòpics, constitueixen perills molt greus davant de realitats econòmiques complicadíssimes, com ho són les dels nostres dies, puix que les exigències vitals d'un país i d'una època estan inexorablement per damunt de tots els ensomnis cànchits i de totes les disquisicions fallacioses.

Per actuar damunt d'aquestes realitats i tractar de dirigir-les, cal abans que tot esforçar-se a conèixer llurs perfils autèntics, documentar-se sobre llur trajectòria i contingut, endinsar-se en la complexitat a voltes ombriosa i dolorosa que conté llur nucli medullar. És aquesta una veritat elemental, podria objectar-se'ns; però en el nostre temps d'exacerbació passional i de fallida de tants fonaments bàsics, no és potser la repetició de veritats elementals una de les feines menys profitoses.

Es parla molt des de fa un cert temps del futur del nostre país, i sota la vaguesa de les grans generalitzacions, s'oblida sovint la terrible responsabilitat que ens espera: la de SA-BER articular i organitzar els recursos de reconstrucció d'un país empobrit, depauperat, trasegat des de fa anys, àdhu en la seva contextura econòmica més primària.

Les escapatòries sentimentals i cri-daneres son molt temptadores, però al darrera d'elles queda fatalment el gar-buix de problemes indefugibles.

Perquè ara, dissortadament, no ens trobem en «l'any de gràcia» del 1931.

Encara que aquest «any de gràcia» — lots els epítets son relatius — no ho era ja, ni molt menys, davant de l'evolució econòmica europea i mundial.

Comentar l'anterior asseveració ens portaria a un desenvolupament excessiu. El cert és, però, que el nostre país no fou gairebé contaminat per les tràgiques repercussions que el «crak» de Wall Street de 1929 tingué en la majoria de nacions industrialitzades.

Durant aquest període de crisi i de depressió angixosa (i sobretot l'absència de reactius eficients que superessin els estralls del nacionalisme econòmic — la Conferència Mundial de Londres del 1933 no depassà el concebut torneig d'oratória —), els successius governs espanyols es trobaren alleugerits d'haver de fer front a xifres fabuloses de ciutadans sense feina i d'haver de debatre's febrósament a la recerca de mercats exteriors on col·locar la producció manufacturadora. No ho oblidem: la tònica del país, com a conseqüència normal, en el que es comprendria sota la denominació d'elements vitals de subsistència, se'n trobava singularment facilitada.

(Segueix a la 2ª pagina)

Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat

PRESIDENT ANTONI ROVIRA i VIRGILI

PONENTS :

- Cultura POMPEU FABRA
- Qüestions estatutàries LLUIS NICAULO d'OLWER
- Problemes polítics HUMBERT TORRES
- Governació CLAUDI AMETLLA
- Justícia i qüestions agràries RAMON NOGUÈS i BISET
- Dret Civil FELIP DE SOLA i CANIZARES
- Economia i Finances FERRAN CUITO
- Treball MARTÍ BARRERA
- Qüestions relatives als funcionaris JOAN SAURET
- Qüestions municipals FRANCESC DE P. JENÉ

Aquesta llista de Ponents sevà ampliada tan bon punt ni hagi la contesta dels elements que, com dim el Sv. Rovira i Virgili, no l'han donada encara definitivament.

LLEGIU :
En la nostra propera edició :
A ROVIRA I VIRGILI
«Federals tanmatelx»

HUMBERT TORRES,
«El Poder legislatiu americà»